

XALQ AMALIY SAN'ATI ASOSIDA TA'LIMNI TASHKIL ETISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI

Ro'ziyeva Mekka Shuxrat qizi

Shahrisabz davlat pedagogika instituti 1-bosqich magistranti

Annotatsiya. *Mazkur tezisda xalq amaliy san'ati asosida ta'limni tashkil etishning ilmiy-nazariy asoslari yoritilgan. Unda xalq amaliy san'atining pedagogik imkoniyatlari, o'quvchilarning ijodiy qobiliyatini rivojlantirishdagi o'rni hamda zamonaviy ta'lim yondashuvlari bilan uyg'unligi ilmiy jihatdan tahlil qilingan. Shuningdek, kompetensiyaviy, integrativ va shaxsga yo'naltirilgan yondashuvlar asosida ta'lim jarayonini tashkil etishning samaradorligi asoslab berilgan.*

Kalit so'zlar: *Xalq amaliy san'ati, ta'lim jarayoni, ijodiy qobiliyat, kompetensiyaviy yondashuv, integrativ ta'lim, estetik tarbiya, milliy qadriyatlar.*

Zamonaviy ta'lim tizimida o'quvchilarning ijodiy qobiliyatini rivojlantirish, ularni milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash muhim pedagogik vazifalardan biri hisoblanadi. Ushbu jarayonda xalq amaliy san'ati ta'limning samarali vositasi sifatida alohida ahamiyat kasb etadi. Chunki xalq amaliy san'ati xalqning tarixiy tajribasi, estetik qarashlari va madaniy merosini o'zida mujassam etgan bo'lib, u shaxs kamolotiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Pedagogika fanida ta'limni tashkil etishning ilmiy-nazariy asoslari shaxsni har tomonlama rivojlantirishga yo'naltirilgan yondashuvlar bilan belgilanadi. Shu nuqtai nazardan, xalq amaliy san'ati asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni o'quvchilarning bilish faolligini oshirish, ijodiy tafakkurini rivojlantirish hamda mustaqil faoliyatga yo'naltirish imkonini beradi. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, amaliy faoliyatga asoslangan mashg'ulotlar o'quvchilarning tasavvuri va estetik didini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi.

Xalq amaliy san'ati asosida ta'limni tashkil etishning muhim ilmiy-nazariy asoslaridan biri kompetensiyaviy yondashuvdir. Ushbu yondashuv o'quvchilarda nazariy bilimlar bilan bir qatorda amaliy ko'nikma va malakalarni rivojlantirishni nazarda tutadi. Kashtachilik, kulolchilik, naqqoshlik va yog'och o'ymakorligi kabi san'at turlari orqali o'quvchilar ijodiy faoliyatga jalb etilib, ularning mustaqil fikrlash qobiliyati shakllantiriladi.

Shuningdek, xalq amaliy san'ati ta'lim jarayonida integrativ yondashuvni amalga oshirishga xizmat qiladi. Ya'ni, san'at, tarix, mehnat ta'limi va madaniyatshunoslik fanlari o'zaro uzviy bog'liqlikda olib boriladi. Bunday yondashuv o'quvchilarda bilimlarning yaxlit tizimini shakllantiradi va ta'lim samaradorligini oshiradi. Ilmiy-nazariy jihatdan bu holat o'quvchilarning ijodiy faolligini rag'batlantiruvchi pedagogik muhitni yaratishga imkon beradi.

Xalq amaliy san'ati asosida ta'limni tashkil etishda shaxsga yo'naltirilgan yondashuv ham muhim ahamiyatga ega. O'quvchilarning individual qiziqishlari va qobiliyatlarini

hisobga olgan holda tashkil etilgan mashg'ulotlar ularning ijodiy imkoniyatlarini ochib berishga xizmat qiladi. Amaliy faoliyat jarayonida o'quvchilar milliy naqsh va bezaklarning mazmunini anglaydi hamda o'z ijodiy mahsulotini yaratishga intiladi.

Xulosa qilib aytganda, xalq amaliy san'ati asosida ta'limni tashkil etishning ilmiy-nazariy asoslari zamonaviy pedagogik yondashuvlar bilan uyg'unlashgan holda o'quvchilarning ijodiy qobiliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi. Ushbu yondashuv ta'lim jarayonining mazmunini boyitib, o'quvchilarda milliy madaniyatga hurmat, estetik tafakkur va ijodiy mustaqillikni shakllantirishga zamin yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. Hasanboev J., To'raqulov X. Pedagogika nazariyasi. – Toshkent: Fan, 2016.
3. Yo'ldoshev J.G'. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: O'qituvchi, 2018.
4. Sodiqova N. Xalq amaliy san'ati va estetik tarbiya. – Toshkent: San'at, 2017.
5. Ochilov M. Ta'lim jarayonida ijodiy faoliyatni rivojlantirish. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.